

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 41. СКРЕНТОН, ПА., ЧЕТВЕР, 10 КВІТНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., THURSDAY, APRIL 10, 1941. XXXI YEAR. No. 41.

НІМЦІ ПРОДЕРЛИСЬ ЧЕРЕЗ ПЕРШУ ОБОРОННУ ЛІНІЮ ЮГОСЛАВІЇ, ГРЕКИ ПРИМУШЕНІ ЗВІЛЬНИТИ САЛОНІКИ

ЮГОСЛАВЯНЕ ЗАНЯЛИ СКУТАРІ, В АЛБАНІЇ,
ВІДПИРАЮТЬ ІТАЛІЙЦІВ НА ПІВДЕНЬ

БРИТІЙСЬКА АРМІЯ ВІДСТУПИЛА В ЛІБІЇ ПОЗА
ДЕРНУ, РОБИТЬ ДАЛЬШІ ПОСТУПИ
У СХІДНІЙ АФРИЦІ

Чотири перші дні нової балканської війни виявили завзятий опір греків і югославян, але й велику технічну перевагу німецьких моторизованих відділів та літаків. Дві невеличкі балканські держави опинилися під переможним натиском залізного обурчача, в якому, за даними військових обсерваторів, бере участь приблизно один мільйон німецького війська, озброєного найсучаснішими військовими машинами.

Заломання югославянських позицій над Вардаром

Найважливішим успіхом німецького натиску дотепер є проломання першої оборонної лінії югославян над рікою Вардар, у південній Югославії. У цій частині Югославії, де вона найвузжача, німецькі війська повели найсильніший атак на важну стратегічно долину ріки Вардар з метою пробитись вперек Югославії до Албанії і тим чином розділити югославянські війська від грецьких.

У вівторок югославянські війська, що боролися доступу до долини Вардара, не витримали натиску і відступили поза ріку. Це відкрило німцям дорогу на південь, вздовж ріки, в напрямі Греції. Щоб не дати себе оточити від півночі, греки були примушені теж відступити, лишаючи німцям відкритим доступ до пристані Салоніки.

Салоніки в німецьких руках

Вчорашні повідомлення з Берліна подали, що грецька пристань Салоніки вже в німецьких руках. Англійські повідомлення з Лондону на день передати попереджали, що Салоніки не мають тепер для німців вартості, тому що німці не опановують моря, та що ця пристань буде евакуована.

Разом з заняттям Салонік німці відтяли від зв'язку з головними грецькими силами ті грецькі відділи, що розміщені на схід від цієї пристані аж до турецького кордону. Чи це значні сили, не відомо.

Дальша оборона Греції

Після втрати Салонік грецька оборонна лінія охоплює тепер властивий півострів Греції. Тут, де у центральній Греції, нахальються більші відділи британського війська, які до тепер не брали участі в боях.

Вчорашні повідомлення з Атен згадували, що британські відділи складаються з найліпших частин, перевезених з Лівії, та що нові транспортні британського війська і зброї напливають далі. Командуючим генерал Вейвел. Були теж вістки, що транспортні британського війська висаджені на побережжі Югославії.

Грецькі звідомлення зазначають, що греки були примушені опустити свої завзято оборонені позиції тільки через те, що югославяне покинули

долину ріки Вардар. Навіть німецькі повідомлення признають, що греки завзято борються.

Югославяне втратили Скоп'є. В місці, де югославянська армія була примушена покинути позиції над рікою Вардар, німецька армія добилася на 65 миль у глибину Югославії і заняла місто Скоп'є.

Зі Скоп'є до Албанії є тільки 35 миль. Тому німці напевне будуть пробувати пробитись через цей невеликий простір, щоб об'єднатись з італійськими військами в Албанії.

Югославянські війська в Албанії

Югославянські війська держаться на своїх позиціях у північній частині Югославії, головню здовж північного кордону з Мадяриною і Німеччиною. Однак тут терен настільки непригідний до оборони, що Югославія ледь чи витримає сильніший натиск німецької армії.

Одна з югославянських армій перейшла до Албанії і заняла тут ще у вівторок місто Скутарі. За новітніми вістками, югославяне виперли італійців з північного кінця Албанії на яких 25 миль на південь.

Є вістка про заняття югославянами італійської пристані Зара, на побережжі Далматії.

Бритійці покинули Дерну, заняли Массаву

Війна в Африці принесла в останні дні дальший відступ британців у Лівії і дальший їхній поступ у східній Африці.

У Лівії сильні німецькі й італійські відділи заняли пристань Дерну, 175 миль на схід від Бенгази. Більшого бою до тепер у Лівії не було і британські відділи уступають на схід, не стрічаючись майже з противником. Бритійські звідомлення кажуть, що відступ буде йти до того місця, який провід армії буде вважати добрим для перемоги.

Тимчасом в Еритреї й Етіопії йде далі повна ліквідація італійської армії. В Еритреї британці заняли пристань Массаву. В Етіопії вони відперли італійців далі на північ від столиці Аддис Абаба. Важна укріплена місцевість Дебра Маркос попала в руки армії Гайлі Селасі без бою, внаслідок зради етіопських відділів в італійській армії.

Рештки італійської армії в Етіопії відступають тепер на схід у напрямі Червоного моря, де їм лишився ще вихід через пристань Ассаб, в Еритреї. Однак ця пристань блокована британцями.

ЗАЯВА УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ З ПРИВОДУ ПРИЇЗДУ ГЕНЕРАЛА СІКОРСЬКОГО

ТЕЛЕГРАМА КОМІТЕТУ ДО ПРЕЗИДЕНТА Ф. Д. РОЗЕВЕЛТА

З приводу приїзду до Вашингтону прем'єра польського уряду, генерала Владислава Сікорського, Український Конгресовий Комітет вислав у понеділок до Президента Сполучених Держав, Ф. Д. Розевелта, телеграму такого змісту:

"PRESIDENT FRANKLIN D. ROOSEVELT
"THE WHITE HOUSE, WASHINGTON, D. C.

"THE UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, REPRESENTING TWO THOUSAND SOCIETIES MADE UP OF AMERICANS OF UKRAINIAN BIRTH AND DESCENT IN THE UNITED STATES, PROMPTED BY THE OCCASION OF POLISH PREMIER SIKORSKI'S VISIT TO WASHINGTON, TAKES THE LIBERTY OF INFORMING YOU THAT THE UKRAINIANS HAD STRONGLY OPPOSED THE INCORPORATION OF WESTERN UKRAINE IN THE POLISH REPUBLIC AT THE CLOSE OF WORLD WAR NO. 1. AND, ACCORDING TO OUR KNOWLEDGE OF CONDITIONS IN WESTERN UKRAINE, THEY WOULD OPPOSE TO THE UTMOST ANY ATTEMPT TO RE-INCORPORATE THEM WITHIN A FUTURE INDEPENDENT POLAND JUST AS THEY RESIST EVEN NOW THEIR STATUS UNDER SOVIET DOMINATION.

"WE FURTHER BELIEVE THAT THE UKRAINIANS, WHO ARE NOW UNDER RUSSIAN, GERMAN AND HUNGARIAN DOMINATION, WOULD WELCOME A CHANCE TO PARTICIPATE IN THE RECONSTRUCTION OF THAT PART OF EUROPE WHICH THEY INHABIT ON THE BASIS OF SELF-DETERMINATION AS WELL AS CLOSE ECONOMIC AND POLITICAL COOPERATION AMONG FREE AND DEMOCRATIC NATIONS.

"WE DEEM IT OUR CIVIC DUTY TO COMMUNICATE WITH YOU, SIR, AT A TIME WHEN BROAD OUTLINES FOR A FUTURE EUROPEAN ORDER ARE UNDER DISCUSSION AND WHEN LEADERS OF OTHER THAN UKRAINIAN NATIONALITIES IN EUROPE ARE SUBMITTING THEIR VIEWS TO YOU. WE DO SO BECAUSE THE UKRAINIAN PEOPLE IN THE OLD WORLD ARE IN NO POSITION TO EXPRESS THEMSELVES FREELY."

Український переклад телеграми такий:

"До Президента Френкліна Д. Розевелта
"Білий Дім, Вашингтон, Д. К.

"Український Конгресовий Комітет в Америці, який репрезентує дві тисячі організацій американських громадян українського походження, дозволяє собі звернути Вашу увагу з нагоди поїзду у Вашингтоні польського прем'єра Сікорського, що український народ ставив рішучий опір прилученню Західної України до Польської Республіки при кінці першої світової війни та що він буде всіма силами боротися проти всякої спроби поновного прилучення до будучої незалежної Польщі таксамо, як він навіть тепер бореться проти совітського панування. Твердимо це на основі того, що нам відомо про відносини на Західній Україні.

"Ми переконані далі, що український народ, який перебуває тепер під російською, німецькою і мадярською окупацією, бажає взяти участь у побудові тої частини Європи, де він живе, на основі самовизначення народів і тісної господарської та політичної співпраці вільних, демократичних держав.

"Вважаємо нашим громадським обов'язком подати це до Вашого відома, Пане Президенте, в цей час, коли обговорюються широкі плани майбутнього ладу в Європі і коли представники інших європейських народів, крім українського, подають Вам свої погляди в цій справі. Робимо це тому, що український народ у Старому Світі не має змоги висловити вільно свою думку."

СССР І МАДЯРЩИНА

Совітський посол у Мадярині, Чаронов, несподівано виїхав з Будапешту до Москви. Думають, що це зроблено в зв'язку з від'їздом англійського посла. Мадяричина значно збільшила кількість війська на Карпатщині, на межі з совітською Галичиною.

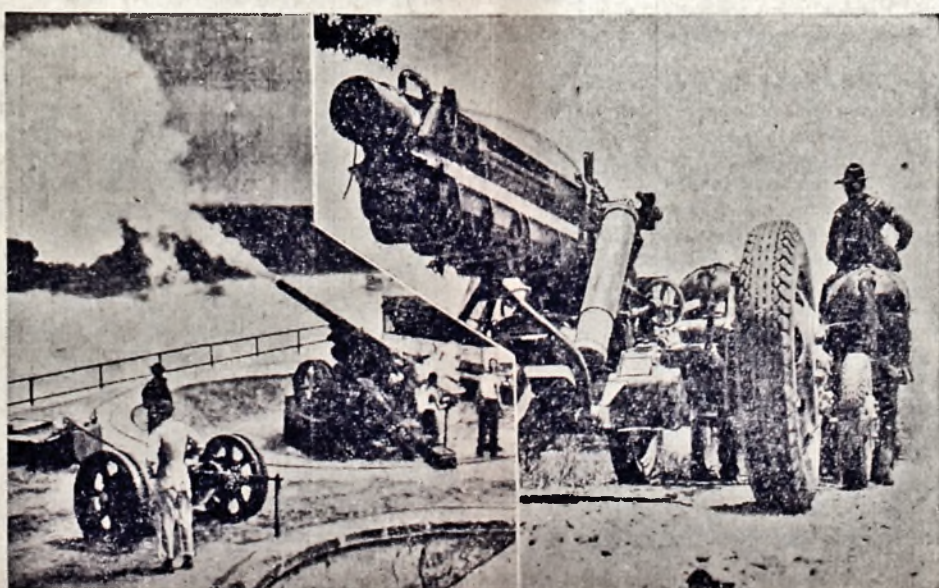
НАЦИСТИЧНИЙ ПЕРЕВОРОТ В ІРАКУ

Військові нацистичні кола Іраку захопили британську авіаційну базу коло Багдаду, скинули регента Абдалулу, а рештували малолітнього короля Фейсала і оповістили нову владу під проводом прем'єра Гайлані, прихильного до нім-

ців. Скинутий регент Абдалулу втік у Басру, звідки по радіо закликав народ не признавати нового уряду.

Переворот в Іраку стрівожив не лише Англію, а й СССР, який мав на Ірак свої плани. Укріплення німців в Іраку загрожують Кавказові й Туркестану.

АМЕРИКА ЗБРОЇТЬСЯ

Зліва: Американська артилерія береже доступу до пристані Сан Ван, важного стратегічного пункту на острові Порто Ріко. — Зправа: Кавалерійська обслуга перетягає на позицію величезну гармату під час маневрів під Вашингтон, Д. К.

ФОРД НАКІНЕЦЬ ЗГОДИВСЯ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З ЮНІЄЮ

Під натиском представника федерального департаменту праці, Джеймса Люві, який з уряду зайнявся посередництвом у страйку в фабриках Г. Форда, представники компанії погодилися засісти до переговорів з представниками юнії К. І. О., яка викликала робітників на страйк. Багато помогло також рішення Федеральної Ради Праці, яка видала розпорядок, що до 45 днів у Фордових фабриках Ривер Руж і Линколи маєтись відбути голосування робітників про те, хто їх має заступати у переговорах при колективному договорі. Робітники будуть рішати, чи їх представником має бути юнія автомобільних робітників, що належить до К. І. О., чи юнія Гомера Мартіна, яка є членом А. Ф. П. Рада Праці включила від голосування так зване "Фордове Брацтво", як компанійську юнію.

Представники компанії Форда вже майже погодилися на безпосередні переговори з юнією К. І. О. щодо закінчення теперішнього страйку. Вони просили департамент праці, щоб продовжив речення тих переговорів на два дні і щоб не передавав ні справи Об'єднаній Раді Посередництва. Вони видно побоюються, що Оборонна Рада натисне ще більше на компанію і від неї вони не доб'ються таких умов, як в безпосередніх переговорах. Дехто, однак, припускає, що за тим захований якийсь новий компанійський трюк.

Переслухання в справі судової "інджонкшен", якою Форд пробує промостити шлях для страйколомства, з а т я г н у л и с ь "через домагання юнії, яка зажадала собі "інджонкшен", себто заборони Фордові починати роботу всупереч постановам закону Вагнера. Припускають, що переслухання в тих справах затягнуться до часу, коли страйк буде пологоджений безпосередніми переговорами.

АМЕРИКА ЗАБЕРЕ КОРАБЛІ "ОСІ"?

Президент Розевелт пропонує конгресові закон, щоб призначити гроші на купівлю данських кораблів, перебранних під охорону Сполучених Держав. Щодо забораних у той самий час кораблів Німеччини й Італії, президент заявив, що згідно з думкою правників вони підлягають конфіскації, тому що їх забрано після того, як залоти тих кораблів виконали на них акти саботажу.

Німецький уряд передав американському вже третю лоту з протестом проти захоплення згаданих кораблів. Цей протест, як і попередні, відкинуто.

ПОЧАЛИСЬ ТВЕРДОВУГІЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ

В Нью-Йорку почалися переговори представників трьох твердовугільних юнійних дистриктів з оперейторами. Юнія домагається підвищити платні і подібного контракту, як до теперішній, на дальших два роки. Також поставлено домагання, щоб не переривати праці, якби обидві сторони не досягнули порозуміння на час.

СССР ТА ЮГОСЛАВІЯ

Американські й англійські часописи широко розписують про можливість зміни позиції СССР.

Звертають увагу на те, що підписання договору СССР з Югославією перед самим нападом Німеччини, а також радіо з Москви, що СССР готов взяти на себе посередництво для мирного розв'язання трьох питань між Югославією й Німеччиною, свідчить про те, що Гітлер не поінформував Сталіна про свої плани.

Думають, що згідно з совітсько-югославянським договором СССР повинен припинити постачання Німеччині нафти. Тим більше, що й раніше це постачання не здійснювалося в умовленій мірі з технічних причин. Сьогодні СССР матиме оправдання для невиконання своїх зобов'язань.

СІКОРСЬКИЙ У ПРЕЗИДЕНТА РОЗЕВЕЛТА

Польський прем'єр В. Сікорський відвідав президента Розевелта. Після авдієнції заявив, що Розевелт обговорював з ним справи, зв'язані з минулою і майбутнією Польщі, та "виявив велике зрозуміння" для польських цілей. В розмові з репортерами Сікорський підкреслює, що польський уряд порозумівся з чехословацьким правительством щодо майбутньої співпраці їхніх держав.

ЗНИЖАТЬ ЦІНИ АЛЮМІНІЮМ

На днях буде встановлений новий уряд, який завідуватиме цінами на важні сировинні і продукти. Одним з перших актів цього Бюро Адміністрації Цін буде зниження цін на алюмініюм, яке є важне для виробу літаків. Продавці беруть тепер за цей метал по 17 центів за фунт, підчас коли його продукція коштує усього 9 центів за фунт. Уряд прийме міри, щоб ті 90-процентіві заробітки компаній належно зменшити.

ЗБОРИ АВСТРІЙЦІВ ПРОТИ ГІТЛЕРА

Першого квітня у Нью-Йорку відбулися збори австрійців під проводом графа Фердинанда Черніна (не того, що підтримує архикнязя Отто), майора Гаранда, бувших дипломатів Фукса і Фрейбеша, письменників Себа та Шлама й інших. Зібрані ухвалили почати "австрійську акцію" за визволення Австрії: видавати публікації, говорити по радіо до Європи, підготовляти організацію австрійського легіону, добиватися права участі австрійців у боротьбі з нацизмом і вирішенні долі нової Європи. Отто Габсбурга не признають, але в склад своєї акції пускають всі політичні відтинки, що борються за свободу Австрії, з тим, що про форму влади має рішити сам австрійський народ вільними голосами, коли здобуде свободу.

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрантон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з вим-ком Скрантон, Па., на рік	In the United States (except Scranton, Pa.), per year
На пів року	Per 6 months
В Канаді, заручені і в Скрантон, Па., на рік	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year
На пів року	Per 6 months
\$3.00	\$3.00
\$1.50	\$1.50
\$5.00	\$5.00
\$2.50	\$2.50

Ціна поодинокого числа 3 центи Single copy 3 cents

Телефон: 2-8897 Telephone: 2-8897

Адреса — Address NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

ВЕЛИКА РОБІТНИЧА БИТВА

Те, що діється тепер біля найбільшої у світі фабрики Ривер Руж, у Дірборн, Мишиген, перейде колись в історію як одна з найважливіших битв у змаганні американського робітництва з компанійною реакцією. Там, на пікетових лініях довкола автомобільної фабрики Генрі Форда, рішається не тільки доля поверх сотні тисяч працюючих, але також справа майбутності юнійного руху в Америці. Від того, хто переможе, залежатиме справа остаточного й безумовного ствердження легальності робітничих юній, а також питання, хто в Америці сильніший — великі капіталісти, чи уряд.

Не зважаючи на те, що закон Вагнера, який зобов'язує підприємців умовлятися колективно з законними організаціями робітників, був ухвалений ще п'ять років тому, Генрі Форд ухилявся оминути його всімакими легальними й нелегальними способами. Він завів у себе систему постійної шпіонажі, тероризовання робітників, підкупства і страйколомства, якою розбивав всі спроби юнійного руху між своїми робітниками. Місцева поліція була в його руках, стейтові уряди потурали найбільшому капіталістові Америки, а реакційна преса приплескувала перехвалкам цього реакційного старика і його посіпак, коли вони бундючно впевняли, що ніколи в них не буде юнії.

Фордови проходили безкарно не тільки такі немудрі вигуки, але теж брутальне побивання робітників, що відважувалися начепити юнійний значок, безоглядні напади на юнійних організаторів та — ціла низка зв'язків з усякою найчорнішою реакцією в Америці. Мало людей знає, що відомий провідник Американсько-Німечького Бунду був довгий час добре платним "техніком" компанії Генрі Форда. Теж не є загально відоме, що багато газет ніколи не відважувалися виступити проти нього, тому що він загрожував їм відкликанням своїх добре платних оголошень.

В останні місяці й тижні Форд сам повів наступ проти юнії. Хоч організатори автомобільних робітників не зачіпали його фабрик і хоч уряд дивився крізь пальці на те, що Форд відказувався від переговорів з юнією, його агенти почали сами провокувати робітників. Переслідували членів юнії, а коли у відповідь на це юнія подала жалобу до Федеральної Ради Праці, Форд на доказ свого легковаження так робітників як і уряду викинув з праці вісім юнійних передовиків тільки за те, що вони члени К. І. О. Робітництво приняло цей вивоз. Найбільшу Фордову фабрику облетіла вістка, що всі виходять на страйк. На праці остали тільки робітники, що необхідні для того, щоб фабрика була в русі і щоб там не сталася шкода. Решта 85,000 людей покинули роботу, сформували пікетові лінії і баталія почалася.

Фордові посіпаки зараз почали провокувати так робітників, як і всю американську публіку. Факт, що виходяча на страйк частина робітників затрималася кільканадцять минут у фабриці, щоб повідомити про страйк тих, що йшли їм на зміну, Фордові агенти розголосили як "насилство", "сидячий страйк" та "руйнування фабрики". Швидко виявилось, що це неправда. Частина робітників Форд затримав у фабриці пострахом, що на дворі пікетчики розбивають без розбору голови кожному, хто вийде з фабрики. Іншу частину, головню привезених з півдня білих і чорних новиків, залякав небезпекою "комуністів", узброїв у палки і залізні дрючки та вислав побивати пікетуючих.

Під натиском стейтових і федеральних властей Форд погодився, що не пічне праці у фабриці, поки не будуть вичерпані всі спроби мирного полагодження спору; за те робітники зобов'язались не уставляти масових автомобільних пікетів на шляхах, що ведуть до цієї фабрики. Та як тільки робітники забрали з вулиць свої автомобілі, Форд пішов у суд і дістав судову заборону ("інджонкшен"), яка визнавала злочин, коли б хто перешкоджував комунібудь повертати на працю в його фабриці. Тим він пробував легалізувати страйколомство!

Та всі ті штуки не вдалися і не тільки фабрика в Ривер Руж, але й інші заводи Форда станули, наслідком солідарного страйку. Оборонна Рада Посередництва взяла справу у свої руки, а робітництво всіма силами підтримує свої домагання. Вони дуже скромні: прийняття на працю всіх робітників, прогнаних за приналежність до юнії; десять-центові підвищення платні за годину праці; встановлення системи старшинства; скасування шпигунської системи між

робітниками і, очевидно, визнання юнії та колективного договору.

Хоч вже призначено час і місце переговорів з юнією, у прайві членів Оборонної Ради Посередництва, хоч у Вашингтоні розглядають можливість перебрання фабрик Форда під управу держави, Форд ще не здається. Розпускає неправдиві вістки про знищення важних відливних форм, від чого буцім то потерпіла продукція літаків; видумує, що юнійні робітники порозливали по фабриці десять казанів розтопленої сталі; добачує у всіх робітничих домаганнях комунізм та пробує блокувати тим навіть суди.

Однак все те, здається, надармо. Раз "невільники короля Форда" підняли бунт проти нього, так певно, що не вернуть вже до давньої неволі. На іншому місці друкуємо лист з Дітройту до редакції Народної Волі, який змальовує настрій між страйкарями. Все робітництво Америки бажає їм перемоги. Вона не тільки зломить головню й найбільшу твердиню компанійської реакції, але також оздоровить громадське життя скрізь, куди лише сягають тенета архи-визискувачів робітництва. Перемога робітників над Фордом відстрашить інших, дрібніших, його наслідувачів від бунту проти існуючих державних законів та від саботування оборонної промислової продукції, яка тепер так необхідна для добра і безпеки американського народу.

ВЕЛИКИЙ НАРІД

Нам особливо приємно друкувати цю статтю визначного болгарського діяча про сербський нарід, бо ріжкого роду європейські імперіалісти все намагалися представити справу так, що балканські народи "лише гризуться між собою" і між болгарями та сербами непримирима ворожнеча. Візираю "балканізації" хотіли залякати тих, хто обстоював право малих народів на самостійність. — Ред.

Не кількість населення і навіть не рівень культури рішає про великість того чи іншого народу, а тільки його дух, самоповага, свідомість власної гідності та готовість до боротьби і жертв в обороні своїх прав і честі. Проф. Т. Мадарик не раз підкреслював, що не той нарід великий, який має велику кількість населення чи просторів, а той, який має великі ідеї та здібність боронити їх.

Тому спілку югославянських народів можна назвати великим народом, достойним сцудування й глибокої поваги. Не зважаючи на своє дуже тяжке становище; без огляду на те, що з усіх боків оточений ворогами; під загрозою навали страшною німецькою військовою машиною; не зважаючи врешті на те, що уряд здався Гітлеру — нарід в Югославії підняв прапор повстання; переміг і вигнав людей, які підписали капітуляцію; став на оборону своїх прав, честі і незалежності.

Можна сказати, що в Європі існує три великих народи, які стали на оборону своєї честі зі зброєю в руках: Англія, 16-мільйонна Югославія та сім-мільйонна Греція. "Вони показали, що для них честь і свобода вище всього."

["Ми додамо, що почин такий поведінці дали українці на Карпатщині, які, не маючи й мільйона населення, вчинили збройний опір мадлярській навалі, протегованій німцями. А також певний час дивувала світ своїм завзяттям Фінляндія. — Ред.]

Яких десять днів тому на підставі приватних відомостей я писав на сторінках цього часопису, що Югославія не капітулює. Потім події пішли так, немов би я помилявся. Принц Павло капітулював. Та не капітулював нарід. Після боротьби на вулицях у Белграді й ріжних містах Босни вночі перед 27-им березня нарід відкинув ганебне рішення принца Павла та його уряду.

Зважився на страшно ризиковану й ризикуючу в його долі боротьбу, якої Гітлер не міг оминути без безпеки втратити престиж, що довело б до великих небажаних йому наслідків.

Серби — я кажу про сербів, бо власне вони підняли повстання — понад п'ятсот літ тому попали були під турецьке ярмо після нещасливого

МІСІЯ ГЕНЕРАЛА СІКОРСКОГО

Лист з Канади

Перед приїздом до Канади прем'єра польського уряду на виїзні, генерала Сікорського, появилися в торонтонській газеті "Глоб енд Мейл" дві депеші, які повідомляли, що метою його подорожі є вишкіл польського війська в домінії.

В депеші з Оттави, датованій 28-го березня, було сказано, що плани для рекрутування польського легіону в Канаді викінчені, та що потрібно лише затвердження офіційних документів, щоб приступити до вишколу добровольців. Полковник Р. Арішевський з польської військової місії в Канаді заявив, що рекрутації — і вишкільні стадії приготовано у Віндзорі і Овен Савнд (у провінції Онтеріо).

Першою метою поляків, заявив цей польський полковник, буде дістати 1,000 добровольців для польської повітряної сили, 1,000 для флоти і 3,000 для моторизованих панцирних дивізій.

Ці інформації здійснились вповні, бо вже проголошено в минулу неділю порозуміння Сікорського з канадським урядом про рекрутацію польського війська в Канаді. — Ред. Н. В.]

Безпосередно перед приїздом Сікорського до Канади, торонтонська газета "Глоб енд Мейл" з 2-го квітня, в депеші "Кенейдїен Прес" з Оттави, так передала місію генерала Сікорського в Канаді й Сполучених Державах:

"Речник генерала Владислава Сікорського сказав сьогодні вечером (1-го квітня), що польський провідник буде обговорювати повне сформовання спільної польсько-чехословацької держави з президентом Розевелтом, коли відвідає Вашингтон у близькому майбутньому. Він має також бачити Мекензі Кінга (канадського прем'єра)."

Основа для федерації вже підготована, — сказав представником преси майор Віктор Казалет, посол британського парламенту і зв'язковий між генералом Сікорським та прем'єром Черчилем. (Треба зазначити, що в одному з попередніх повідомлень про приїзд Сікорського було сказано, що він не говорить по англійськи. Через те, мабуть, він сам не виступає перед кореспондентами.)

Майор Казалет сказав, що генерал Сікорські і британський уряд дуже стоять за планом федерувати дві нації, що є тепер під нацистичним пануванням. Хоч обидві задержать свою незалежність, між ними буде вільна торгівля і спільна закордонна політика. Це була б держава з 50 мільйонів людей і право прилучитися до неї було б полишене відкритим для сусідніх націй.

Майор Казалет заявив далі, що генерал Сікорські буде го-

Сербський нарід, як колись Юрко Чорний, застрелив "простий розрахунок". Віддав перевагу боротьбі, а не рабському спокою. І в цій підставі його великого майбутнього.

Бо моральні цінності — головна основа життя народів. Гинуть лише ті народи, які не вміють або не хочуть себе обороняти. Франція впала не тому, що в німців було більше тенків та літаків, а тому, що захоплювалася думкою — "краще жити рабом, ніж згинуть в боротьбі".

Серби вибрали друге гасло: "Краще згинуть в боротьбі, ніж жити рабами."

В тім і є велич сербського народу. Він великий, бо шанує велику ідею свободи і захищає її всіма своїми силами. К. Тодоров

ворити до американських і канадських провідників як начальник около 20,000 війська, нагромадженого в Скотландії, кількох тисяч в Єгипті, 10,000 летунів в Англії і 1,500 моряків у союзних флотах.

До Оттави прибув Сікорські 3-го квітня. У спеціальному повідомленні до торонтонської газети "Стар" з Оттави, датованому 4-го квітня, подано його заяву, передану через перекладача. Понижче подаємо ту частину заяви, що відноситься до федерації Польщі з Чехословащиною, а також з іншими державами. Вона звучить:

"Планом генерала Владислава Сікорського, прем'єра Польщі на вигнанні, є конфедерація вільних націй Європи, що ставила би постійний опір німецькій і російській агресії. "Національна рада Польщі увійшла в союз з Чехословащиною і тепер старається, щоб прилучилися інші нації під тоталітарною п'ятою або загрожені залізною п'ятою нацизма."

"Генерал Сікорські обговорив справу з британським урядом. Він має представити план перед урядом Канади і поїде до Вашингтону обговорити його там. У Сполучених Державах він зложить звіт Паде-ревському, голові національної ради Польщі."

"Він викличе також зацікавлення поляків, чехів, скандинавців, мадлярів, югославин та інших у Північній Америці, яких рідні землі терплять."

"Ми стараємося не лише про досягнення перемоги, — сказав генерал — але й про тривалий мир, і ось тому ми почали переговори з Чехословащиною та її сусідами. Я не думаю, що це закінчиться лише двома країнами. Я надіюся і вірю, що між Росією і Німеччиною буде збудований великий блок вільних націй для забезпечення тривалого мира, так що не буде другої такої тоталітарної війни, як ця."

В іншому місці своєї заяви Сікорські сказав, що Німеччина й Росія не лише покопали Польщу, але й стараються винищити польський нарід.

Навівши німецькі насильства над поляками, Сікорські сказав таке про другу сторону:

"Большевики вивезли 400 тисяч людей з їх домів у Польщі і вислали їх на півножнійні степи Сибіру, вислали їх серед гострої зими без засобів існування."

В цілій заяві Сікорського одним словом не згадано про українців, хоч виразно говориться про блок націй, який мав би існувати між Росією і Німеччиною.

З того виходить, що для Сікорського українці, як окрема нація, не існують. Він вважає їх за поляків або за польських підданих, які мають належати до Польщі. Тому й говорить, що Росія, разом з Німеччиною, старається винищити польський нарід, та що большевики вивезли 400,000 людей з Польщі.

Таку то федерацію чи блок

ВІЙСЬКОВІ ЦІЛІ АНГЛІЇ

Лондонський консервативний "Таймс" з нагоди восьмої річниці влади Гітлера підкреслює, що Гітлер прийшов до влади, звернувши увагу на розв'язку соціальних тягарів, головно безробіття. Дав робітникам працю на заводах зброї, а коли наробили її досить, кинув їх у війну, щоб зменшити їх кількість. Навчаючи цим Англія мусить воювати не за віднову минулого, а збудування нового майбутнього. "Воюємо, мовляв, не лише для того, щоб звільнити Європу від нацистичного терору, а й за кращу долю Британії, за кращу Європу."

Чеські часописи й політичні діячі в Лондоні підкреслюють, що Робітничая Партія Англії має у військовому кабінеті половину членів, які виразно скрізь підкреслюють, що коли робітники свідомо працюють для військової перемоги, то багаті мусять оплачувати війну на підставі відомого закону консервативної партії, що життя й маєток громадян належить державі.

Міністр Бевин при всякій нагоді підкреслює, що вже протягом війни мусять бути переведені реформи згідно з вимогами соціальної справедливості, а по війні господарство, фінанси, наука, суспільна організація Британії мусять бути припасовані до потреб всього народу.

Заступник прем'єра, робітничий лідер Атлі, заявив, що робітничая партія вже виробила план нового суспільного устрою в Британії й по всьому світу.

Уряд уже установив комісію господарської віднови, яка пово-лі має розгорнутись у міністерство під проводом робітничого міністра Грінвуда.

З тієї нагоди згаданий часопис "Таймс" заявив, що "проблема майбутньої колективної безпеки має будуватись на засаді не того, чи люди готові власти своє життя за інші землі, а того, чи готові дати щось зі своїх кишень на будування суспільного добробуту".

МАТСУОКА НА СОВІТСЬКІЙ ОПЕРІ

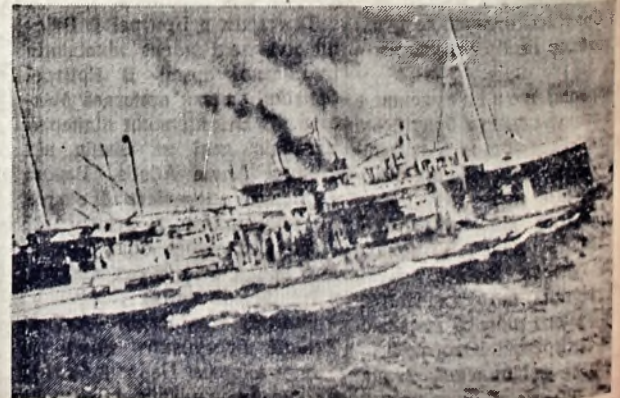
Матсуока продовжив своє перебування в Москві. На його честь большевики урядили у великому театрі виставу шидомої московсько-патріотичної опери "Життя за царя", яку перейменовано в "Іван Сусанін", що віддав своє життя, рятуючи царя від нападу поляків.

Раніш ця опера большевиками була заборонена, але в останні роки в зв'язку зі зростом націоналізму відновлена.

"вільних націй" планують поляки на чолі в Сікорським. Це сами не визволилися, а вже хочуть прибрати українців у свої руки. І це нове поневолення українського народу сміють називати ще "забезпеченням тривалого мира".

Н. К.

НІМЦІ ПАЛЯТЬ ВЛАСНІ КОРАБЛІ

Виконуючи наказ Гітлера, щоб нищити власні кораблі, які мали б попасти в руки противника, німецька залога сілила вантажний пароплав, Айзенпа, у пристані Пунта Аренас в середньо-американській республіці Коста Ріка. Тамешня влада арештувала цілу залозу під закидом підпаду.

ДОПИСИ

З ТЕРЕНУ СТРАЙКОВОЇ БОРОТЬБИ

Від одної з наших читачок в Дітроїті ми одержали листа, в якому, між іншим, яскраво описана страйкова боротьба в фабриці Форда. Передаємо цю частину листа для інформації наших читачів. В листі пишеться:

„Вибухнув тут великий страйк у Фордових фабриках. Мабу́ть ще Америка не бачила такої зорганізованої сили робітничої. Під фабриками шість миль квадратних обіймає так звана „пікет лайна“ і голка не перелізе крізь сторожу, а не то „скеби“.

„Першого дня, краще сказати години, у величезній фабриці Форда праця була перервана: В одну мить, як грім з неба, пішли накази спинити роботу у фабриці.

„Це було в першій годині по півночі. Ті, що були в фабриці, остали там на деякий час. Робітники, що прийшли до денної праці, були розставлені на „пікет лайні“ на шість-милеві простори, який обіймають Фордові заводи. Фабрична управа не сподівалась такого наглого страйку — не була приготувана. Останніми часами управа прийняла велику кількість позамісцевих робітників (чорних) і приготувала їх до боротьби підчас голосування, яке мало відбутись у короткі часі. Ці новоприйняті робітники вдерлись до середини при допомозі фабричної сторожі, але не могли працювати, бо ті робітники, які сиділи у фабриці, не дозволили урухомити машин. Почалась бійка. Кожний хапав, що кому під руку попало, було багато поранених.

„Всього не можу вам описати; це щось надзвичайне — великий підем у робітників. „Зараз відбуваються масові зібрання. Заноситься на щось страшне; не один тяжко ранений в шпиталі. Юнія забороняє біжки, але робітників розлучений в моменті сутички, не звертає уваги, бє де попадає першого „скеба“ або пере-

їзджачого авто по забороненій дорозі. „Великою перешкодою була зразу агітація Гомера Мартіна, який у свій час відхилився від Автомобілевої Юнії (К. І. О.), а тепер старався розбити солідарність між робітниками Генрі Форда; закликав робітників до повороту на працю у понеділок і давав гарантію, що під проводом поліції вони перейдуть „пікет лайну“ без найменшої обави. Було б дуже зле, якби найбільший автомобільний магнат переміг юнію. Не тільки потерпіли б його робітники, але цілий робітничий рух в Америці.“

ВИБІР ДЕЛЕГАТІВ І ЗЫРКА (Сисеро, Ілл.)

Дня 23-го березня відбулися спеціальні збори 51-го відділу У. Р. Союзу, на яких вибрано двох делегатів і їх заступників на Десяту Головну Конвенцію У. Р. Союзу. Делегатами є т. т. Василь Костишин і Іван Любезний, а їх заступниками т. т. Теодор Любезний і Лесь Федик.

На цих зборах було присутне більше як звичайно число членів. Були старші і молоді члени, які брали участь у виборах разом з родичами.

По виборі делегатів члени зложили що хто міг на рекордованні українських пісень, згідно з закликом Конгресового Комітету: Жертвували: І. Хмільяр, \$1.50. По \$1.00: І. Любезний, І. Сиротюк, І. Бабій (старший), Т. Любезний, Т. Самардак, Д. Лантвіт, В. Костишин. По 50 центів: С. Хмільяр, М. Маркевич, М. Баргій, В. Патрун і Л. Федик. Разом \$11.00.

Збірку вистано на руки тов. Степана Корпана, касієра Українського Конгресового Комітету.

Хочемо додати ще, що містичко Сисеро, Ілл., не є дуже велике, а наших людей там цілком мало. Вони головну з Рогатинщини. За те більшість членів У. Р. Союзу належать до відділу з цілою родиною. Ми, члени з Сисеро, вважає-

мо, що коли б всі батьки з кожного відділу вписали всі свої діти до нашої організації, то в короткі часі наш У. Р. Союз збільшився би з 12,000 на 20,000 членів.

Ми, молоді урядники, при допомозі наших батьків, будемо старатись придбати ще більше членів як нас є до цього часу, і таксамо бажаємо, щоб всі відділи взялись до роботи і організували молодих членів, бо старших вже й трудно здібати.

Василь Костишин, голова; Іван Любезний, касієр; Іван Хмільяр, секретар.

ДО ЧЛЕНКИНЬ І ЧЛЕНІВ У. Р. СОЮЗА В ПИТСБУРГУ І ОКОЛИЦІ

Окружний Комітет У. Р. Союзу на повіт Алегені і сусідню околицю скликає оцим своєю конференцією та просить всі відділи У. Р. Союзу вислати на неї представників, а також делегатів, вибраних на Десяту Конвенцію.

Конференція відбудеться в неділю, 27-го квітня, в другій годині пополудні, в помешканні 50-го відділу У. Р. С.: UKRAINIAN BENEFICIAL HOME, Bingham and 11 Streets, South Side, Pittsburgh, Pa.

На цю нараду проситься прислати представників і делегатів від оцих відділів У. Р. Союзу: 4, 5, 14, 21, 25, 50, 78, 99, 110, 134, 135, 146, 210, 226, 227, 228, 240 і 264.

Програма окружної наради така: 1. Звіт управи Окружного Комітету. 2. Вибір нового уряду. 3. Дискусія над конвенційними проектами. 4. Ріжні справи з обсягу діяльності Окружного Комітету У. Р. Союзу. 5. Вибір організатора У. Р. Союзу для нашої округи.

Повищі справи дуже важкі для розвитку і скріплення У. Р. Союзу в нашій околиці. Треба, щоб ними заінтересувалося наше членство. Особливо важно подбати, щоб наша молодь пристала до праці для нашої організації та взагалі щоб не губилась від нашого народу.

Отже ви, мами і батьки, не забудьте прийти на таку важну нараду і приведіть зі собою ваших дітей. Ми радо їх запи-

шемо в ряди нашої організації, У. Р. Союзу. Ще раз проситься не забути про неділю, 27-го квітня, день окружних нарад.

Антін Ярій, рекордовий секретар; Д. Старощак, радний У. Р. Союзу.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО (Скрентон, Па.)

Місцева Українська Національна Рада в Скрентоні пригадує представникам всіх місцевих організацій, що в цю суботу, 12-го квітня, будуть в годині 7-й вечером дальші збори в справі Свята Тараса Шевченка. Збори будуть в Українським Горожанським Клубі при 608 Вест Лакаванна Евню.

Проситься зокрема всіх тих, хто взяв тикети до продажі, конче прибути на ці збори, де будуть обговорені різні важні справи в звязку з згаданим Святком.

Скрентонська громада, як відомо, влаштує в неділю, 4-го травня, концерт для вшанування 80-тих роковин смерті Тараса Шевченка.

О. Мондляр, секретар

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА (Гудсон, Н. Й.)

В п'ятницю, 21-го березня, українська громада в Гудсон, Н. Й., в-останнє попрощала і похоронила одного з своїх краших членів, — покійного Дмитра Чуренка.

Прощала покійного дружина, як також подальша рідня, що прибула на похорон з Нью Йорку. Близької рідні тут в Америці покійний не мав; в старім краю оставив дві сестри.

Народився покійний Дмитро Чуренко 1-го квітня, 1894 року в селі Мечисль, повіт Бережани, Західна Україна. До Америки прибув 1913-го року і зразу перебував в різних місцевостях, як Ньюарку, Нью Йорку, Бостоні, Скрентоні і Гудсон. В останній місцевості покійний прожив найдовше, бо звиш двацять років. І тут покійний найбільше полюбив своєї праці на організаційному і культурно-освітньому полі. За його старанням був зор-

ганізований 237-ий відділ Українського Робітничого Союзу, в якому покійний був довгі роки секретарем, та який заступав як делегат на двох конвенціях.

Покійний живо інтересувався місцевим робітничим рухом, як юніним так і політичним. Найбільше покійний відзначився на культурно-освітньому полі: був душею місцевого драматично-співачького гуртка. Вів свого часу також місцеву діточу школу, зорганізував і вчив діточу мандолінову оркестру, яка мала кілька публичних виступів, чим зробив добрий розголос для місцевої української громади.

Зі смертю Дмитра Чуренка місцеві українські організації, а особливо поступова громада, понесли велику втрату, можна сказати, що незаступну в тих ділянках праці, де покійний Дмитро був відзначився. Тому й не диво, що всі жалують за покійним. Товаришідрузі, як також рідня, обдарували домовину масою квітів. Навіть з далекого від нас міста Скрентону товариші і товаришки прислали два вінки, згадуючи так ширю працю, яку небіжчик провадив свого часу в скрентонській околиці.

Покійний Д. Чуренко був довгий час нездоровий, а останні три місяці оставав під лікарською опікою. В нього розвинулась була серцева недуга і в понеділок, 17-го березня йому нагло погіршало, так що лікар мусів забрати його до місцевого шпиталю, де він на другий день, 18-го березня, в 3-й годині помер.

Похорон відбувся в п'ятницю, 21-го березня, в 10-й годині зрана з місцевого похоронного заведення Бетес і Андерсон, куди зійшлися всі знайомі покійного, рідня, товариші і друзі, які його в-останнє попрощали. Відтак сформовано похоронний похід на місцевий цвинтар, який складався приблизно з тридцятьох автомобілів. Похорон відбувся згідно з бажанням покійного, без церковних обрядів.

Хай земля буде йому пером.

Дмитро Медвідь
учасник похорону

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ВІДДІЛ 17, ІСТ ШИКАГО, ІЛЛ. Збори в неділю, 13 квітня, в 3-й попол. Проситься всіх прийти. Маємо важну справу до пологодження. Н. Балата, секр.

ВІДДІЛ 19, КОВТСВІЛ, ПА. На спеціальних зборах 16 березня вибрано Філіппа Богатія делегатом на Десяту Головну Конвенцію У. Р. Союзу, а Трофіма Слюсаренка заступником. Слідуючі збори в неділю, 13-го квітня, в 2-й попол., з причини, що на 20-го припадає Великдень. Проситься всіх членів і членкинь прийти на час і заплатити свої вкладки. Уряд

ВІДДІЛ 20, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збори в неділю, 13 квітня, в 3-й попол. в Нар. Домі, 610 С. Америкен вул. Проситься всіх прийти. Будемо вибирати членів до роботи на бал, котрий відбудеться 10-го травня. Окрім того маємо багато важних справ. Присутність кожного члена конче. Ст. Хромьяк, секр.

ВІДДІЛ 25, МЕКІЗ РАКС, ПА. Спеціальні збори в справі вибору нового президента відбулися в суботу, 5-го квітня. Новим президентом зівстав вибраний Ілько Подольчак. Уряд

ВІДДІЛ 27, ДЖЕРЗИ СІТІ, Н. ДЖ. Збори в суботу, 12 квітня, в 8-й веч., при 181 Фліт Стріт. Всі члени повинні прийти і заплатити свої місячні вкладки, бо в противний разі можуть бути суспендовані. С. Кокан, секр.

ВІДДІЛ 30, БРИДЖПОРТ, КОНН. Збори в неділю, 13 квітня, в 2-й попол., при 34 Біч Стріт. Проситься всіх прийти. Маємо важні справи. П. Слівинський, секр.

ВІДДІЛ 36, СКРЕНТОН, ПА. Збори в неділю, 13 квітня, в 2-й попол., в У. Г. Клубі, 608 В. Лакаванна. І. Візний

ВІДДІЛ 40, ЛЕЙКУД, О. Збори в неділю, 13 квітня, в 3-й попол., в церковній галі. Збори відбудуться один тиждень скорше з причини Великодних Свят. Проситься всіх прийти. Хто ще не переписав на нову систему, нехай не зробить як найкорше. Щоб пізніше не було нарікання, коли треба буде більше платити в старих родах. М. Потіхач, рек. секр.

ВІДДІЛ 90, ГЕМТРЕМК, МИШ. Збори в неділю, 13 квітня, в 10-й зран. Проситься всіх прийти на час, щоб збори не затягались. І. Стрільбицький, рек. секр.

ВІДДІЛ 100, ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Збори в неділю, 13 квітня, в 2-й попол., в Укр. Нар. Домі, 237 Гол Евню. Проситься всіх прийти на час. Буде дискусія і ухвали проектів на конвенцію. Також є інші важні справи. Довготучі повинні вирішити свої зазеглості після рішення ріжних зборів. Е. Сенцій, фін. секр.

ВІДДІЛ 103, МАГАНОВ СІТІ, ПА. Збори в неділю, 13 квітня, в 1-й попол., в церковній галі, де все. Повинність кожного члена прийти в означений час і вирішити свої зазеглості. Будемо укладати проекти, щоб делегат мав з чим їхати на конвенцію і репрезентувати наш відділ. Отже нехай кожний член прийде і вискаже свою думку, щоб по конвенції не було нарікання, що делегат був на конвенції, а нічого ко-

рисного не представив. Спеціальні збори відбулися 30-го березня, на котрих вибрано одноголосно тов. Михайла Васильянина делегатом, а тов. Дмитра Гайдамака заступником. М. Гентош, секр.

ВІДДІЛ 104, КЛІВЛЕНД, ОГАЮ. Збори в суботу, 12 квітня, в 7:30 веч., з причини, що Великдень в неділю, 13-го. Довготучі повинні вирішити свої зазеглості. Др. Р. Модний

ВІДДІЛ 110, ГЛЕНВУД, ПА. Квартальні збори в неділю, 13 квітня, в 7-й веч., в товариській домі. Всі члени повинні прийти. Буде справоздання за три місяці. Напоминається контролюю комісія обирахувати книжки і здати справоздання на цих зборах. Гр. Хлеста, секр.

ВІДДІЛ 123, КЕМДЕН, Н. ДЖ. Збори в неділю, 13 квітня, в 1-й попол., при 614 Вен Гук вул. Проситься всіх членів прийти на час. О. Мельничак, секр.

ВІДДІЛ 183, КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Збори в неділю, 13 квітня, в 7-й веч., в церковній галі. Проситься всіх членів прийти. Є важні справи. І. Лукашкевич, секр.

ВІДДІЛ 186, ЛОРЕЙН, ОГАЮ. Збори в неділю, 13 квітня, в 2:30 попол., в домі секретаря, 2413 Іст 32-га вул. Проситься всіх членів і членкинь прийти. Будуть передконвенційні наради. Добре буде, як кожний член вискаже свою думку, в який спосіб наша організація може скріпитись. І. Горбань, секр.

ВІДДІЛ 191, НЮАРК, Н. ДЖ. Збори в четвер, 17 квітня, в 7:30 веч., при 59 Бікон вул. Проситься всіх прийти. Є важні справи. М. Мельник, секр.

ВІДДІЛ 198, ГЕРІ, ІЛЛ. Збори в неділю, 13 квітня, в 1:30 попол., в Нейборгуд галі, 17 і Адам вул. Проситься всіх прийти. Є важні справи. Також всі мають вирішити свої зазеглості. І. Зіневич, секр.

ВІДДІЛ 202, ЛАКАВАННА, Н. Й. Збори в неділю, 13 квітня, в 1-й попол., в церковній галі. Обов'язком всіх членів, бо є важні справи. Буде вибір секретаря, бо теперішній секретаря заповів ще минулого місяця, що уступає з уряду задля браку здоров'я. Отже всі на ці збори в означений час. А. Фляк, предс.; К. Губчак, кас.; А. Ганець, секр.

ВІДДІЛ 205, ШИКАГО, ІЛЛ. Збори в суботу, 12 квітня, в 8-й веч., в т. М. Гумєняка, 5132 Савт Трой Ст. Будемо обговорювати справу пікінуку всіх відділів міста Шикаго на 20-го липня. М. Стахник, секр.

ВІДДІЛ 212, НЮАРК, Н. ДЖ. Збори в середу, 16 квітня, в 7:30 веч., при 59 Бікон вул. Проситься всіх прийти. Секретарь реєструє, то буде вибір нового на його місце. В. Костра, секр.

ВІДДІЛ 219, ПАЛМЕРТОН, ПА. Збори в суботу, 12 квітня, в 6:30 веч., в галі, де все. Всі повинні прийти. Маємо багато важних справ. Уряд

ВІДДІЛ 240, Н. С. ПИТСБУРГ, ПА. Збори в неділю, 13 квітня, в 2-й попол., там, де все. Обов'язком кожного члена прийти на ці збори. Ріжні повідомлення, що 16-го березня відділи 50 і 240 разом вибрали т. Васіля Кречковського як делегата (Продовження на стор. 4)

В. Винниченко (4) ОЙ, ВИПИЛА, ВИХИЛИЛА...

(Продовження)

Але в цей же момент, чи від того, що довго дух затримувала в собі, чи чого іншого, в грудях їй так свербить, що вона з усієї сили вибухає кашлем. — немов з Гришчиного пістолета вистрілила.

Генерал і дві його пані, як підстрілені, аж тіпаються від несподіванки й раптом обертаються. Обертаються і на мить дубіють: біля самої лави, під самим генералом стоїть навколішках дівчата з дикими очима і гострим, як кинджал, ножином у руці.

— Хто така? Хто така? — розгублено кричить генерал. А сам хапливо-хапливо совгає задом і стягає його з лави.

— Та хто така? Та ти чого? — злякано кричить стара пані. — Що тобі треба?

А Ланка стоїть навколішках, держить ніж у руці й мовчки, заціпенілими очима дивиться вгору на переляканих і люті обличчя під парасолями.

Раптом молода пані оббігає лаву й хоче підбігти до Ланки. Але стара з жахом кричить їй: — Не підходь до неї, не підходь! Ще ножем штрикне! Поліцію сюди! Клич поліцію. Це соціалісти підіслали. Клич поліцію!

А Ланка стоїть і все дивиться вгору, наче молилась до жовтого старого лица під синьою парасолькою. Їй би в куці ящіркою поміж листям прошмигнути, а вона ні ногою, ні рукою рухнути не може. А в ушах гуде, а серце впа-

кає на неї і зразу ввесь чудно витягається, закидає чогось руку набік, приставляє долонею до картуза собі й стоїть так перед генералом. І генерал, і генеральша, і панок з кокардою розповідають поліцаєви, а він усе стоїть, прип'явши руку до козирка.

Потім Ланку знову питають, знову шарпають, а вона все так само тільки зиркає зпід лоба й мовчить.

— Забери її! — нарешті сердито гиркає генерал. — У поліцію! Розслідувати!

Тоді тільки городовик пускає свою руку з козирка, хапає нею за плече Ланку й штовхає наперед.

— Пішла! Живі! Я тобі дам, босвянка паршива!

Ланка від штовхана спотикається, але поліцаєва рука міцно тримає її за плече й майже несе її поперед себе.

Вся юрба суне за ними аж до воріт саду. (Але з саду не виходить, бо треба тоді брати другий білет, щоб вернутися.)

Поліцай і Ланка ідуть сами вулицею. Йому дуже низько вести її за плече, — доводиться аж згинатися, — через те він бере її за руку. Рука Ланки в його величезній руці — як лапка мишки в лапі ведмедя. Голова її й до пояса йому не дістає, а босі ноженята поруч величезних чобіт — ненада дві стеблинки квіток коло двох стовбурів.

— А, чортеня прокляте! Ти диви, га? Яка менсторія! — І чи дивується, чи сердиться городовик, не можна розібрати. І чи до Ланки. чи до себе каже, теж не знати.

Він ступає поволі, важко та

поважно. Але Ланка мусить підтюпцем бігти побіч нього, щоб рівнятися з ним.

На вулиці люде не збираються коло них купою, не чіпляються, навіть не дивляться. Іде собі городовик з дівчиною, — що тут такого. А того й не знають, що її з ножем коло генерала спіймано, що її в поліцію на каторжні роботи ведуть.

А поліцай іде-іде та й знову: — Гм! З ножем... Чортеня прокляте! Ти диви, йй-Богу! Таке мале!...

Раптом Ланка тягне свою руку й жалібно каже:

— Дядю, пустіть мене!...

Городовик від здивування аж зупиняється.

— Як то пустити? Куди??

— А до дому. Мені треба їсти варити. Уже вечір.

І, задривши голову так, що всі жили на шиї натягаються, вона дивиться вгору до рудої бороди. За бороди до неї визирають двоє сірих маленьких очей. Вони в білих віях, як у молодесеньких рожевих поросят. І не сердиті, а видко, дуже здивовані.

— Та ти хто така? Чого з ножем там сиділа?

Ланка потуплюється й мовчить.

— Ну, кажи ж, коли забалакала. Язика ж, видно, маєш. Кажи: чого хотіла? Хто тебе туди післав?

— Мене ніхто не посилав. Я сама.

— Чого ж ти сама? Генерала вбивать?

Тут Ланка аж шарпається вся.

— Та кого вбивать? Я ніко-

го вбивать не хотіла. Чого вони причепилися?

— А чого ж ти з ножем там сиділа?

Але на це Ланка знову потуплюється й мовчить.

— Ну, кажи ж. Кажи по совісті всю правду. Лучше буде. Я ж бачу, ти мала, куди ж тобі там убивать. Чого ти там хотіла? Га? Ну?

Ланка же якийсь момент мовчить, потім раптом суворо, але рішуче, бовкає:

— Я сімака в нього відрізала.

Городовик, уражений, аж присідає, щоб краще чути.

— Якого сімака?? У генерала?

— Атож.

— Де?!

— А ззаду. В нього, було там два. А я одного відрізала. Поліцай ошелещено кліпає на неї білими віями.

— Ти диви!... Хе! Та чи не брешеш ти, дівчино?

— А ей-бо, що не брешу! Ось і сімак.

І Ланка виймає з кишені гудзика й показує поліцаєви. Він бере його своїми величезними пальцями, підносить до лица і крутить на всі боки.

— Ти диви!... Хе! Таки, справді, сімак.

Але Ланка, вхопившись одною рукою за пояс городовика, другою тягнеться вгору:

— Оддайте, дядю, оддайте!

Та городовик віддирає її руку з пояса і сердито каже:

— Куди за пояс рвеш! Стий смірно. Я тобі дам сімака, чортеня паршиве! Як же ти сміла в генерала каззонні пугонці різать? Га?!

— А йому шкода? Я ж усього один. А в нього аж два-нацять. Десять спереду і два ззаду.

Городовик аж плечима знизує, не знаючи, що на це сказати.

— А диви!... Дванацять.

А Ланка знов обережно сіпає за полу й тягнеться рукою за гудзиком.

— Оддайте, дядю! Ой, оддайте, дядю, бо вму!...

— Ть, дурне яй! Та ти ж понімаєш, що ти — злодійка? Ти вкрала чуже добро з ножем, з розбоєм. А ти кажеш: „оддайте“. Чия ти? Хто твій батько?

OUR AMERICAN PAGE

Mail contributions to 524 Olive Street, Scranton, Pa.

I'LL COME ANOTHER DAY

A Short Story

There was a sharp wind blowing when Adam Hull came out of his house. He walked slowly down the steps, up the walk and turned out into the street. He turned up the collar on his fine navy overcoat and pulled his hat down a little lower. It had begun to snow and the fine white flakes powdered his shoulders and fell softly on his hat. Adam inhaled the crisp air sharply and when he blew his breath it was like a fine film of smoke on the air.

He walked slowly down the hill toward "The Elms." His feet crunched the tightly packed snow and once or twice he slipped on the glassy surface. Funny how all of a sudden he didn't feel very much like going down to "The Elms." He drew in another breath of cold air and his steps became faster. Better to get this over with as soon as possible. The sooner the better. Well—what if the Old Gentleman had given "The Elms" to Barthe. He hadn't really given Barthe the house. He had only told him that he might live there as long as he wanted. The Old Gentleman was like that. Not very consistent. Sometimes in moments of generosity he did things which were not altogether the best things. Even though Barthe had lived in "The Elms" for twenty-five years, it was still part of the estate. And there was Gregory offering sixty dollars a month. The estate needed money badly.

Adam shook himself free of snow and walked a little faster. He could see the lights of Ely's store on the corner. And then there would be the post office and McGregor's real estate and then "The Elms." Once as he walked a car slid past him, and the falling snow looked like mist before the brilliant headlights. Now he was near Ely's, and he could see their window display of women's lingerie and hair ribbons and purses. He came before the door and he saw a slim dark girl at the counter carefully selecting silk

thread. She saw him, too, for she ran to the door and thrust out her head.

"Going my way, Mr. Hull? Because if you are, I'll be right with you. I'm just buying some pink silk."

Adam waited a moment. She came out and placed her hand lightly on his arm. She was wearing a loose blue coat with matching hood and her face looked sweet and young in all that blue. She held her head high and her eyes flashed happily. She lifted her face to the sky and let the snow fall till it mixed with her lashes. Adam saw one fat, full flake of snow fall on her soft red lips, and he shook himself sharply.

"I love the snow so much, don't you?"

"Yes." Then they walked silently. Adam Hull said to himself that Merrie was a very pretty girl. But still he couldn't let that interfere with the affairs of the estate. They needed money and if "The Elms" would help the financial condition he must ask Barthe to move. Of course, the Old Gentleman wouldn't have approved, but if the Old Gentleman understood how things were, everything would be all right. Sixty dollars a month was a big help. The Old Gentleman was too soft-hearted. Perhaps Barthe had been a wonderful and faithful servant. Even so—the Old Gentleman had paid him well and after his death he had allowed Barthe to live in "The Elms" for twenty-five years. Barthe had been paid well.

Now they were turning in at "The Elms," and the white house stood proudly between the trees which had given it its name. There were lights in the house, and a man was sitting near the kitchen window. "How did you know I was coming here?" Adam inquired.

And Merrie, "I don't know, but I did."

They walked to the side and stamped their feet free of snow on the porch.

Adam thought, "I'll get it over quickly. I'll tell Barthe he must move. I'll give him a month's time."

Barthe's wife opened the door. Her face was round and pink under her snowy hair. She wore a pink flowered gingham dress and a huge white apron. There was a smudge of flour on her cheek and tiny beads of perspiration dotted her forehead. She grasped Adam's hands and pulled him into the warm kitchen.

"Adam Hull! How nice. It's been a long time since we've seen you."

She turned to the girl. "Where did you find him, Merrie?"

"I picked him out of the snow near Ely's, Gram." And when she smiled her teeth were small and white and shiny.

Gram unbuttoned Adam's overcoat, and when she helped him off with it, the snow fell on her spotless kitchen floor and made tiny, glistening pools. "I'm not staying, Mrs. Barthe," Adam said, "I've just come for a moment to tell your husband..."

She was pulling up a rocker to the huge black stove.

"Oh, whatever it is you have to tell Pa, can wait. Here, sit down awhile by the stove and warm up a bit. It's such a cold night."

"Well... perhaps." He could tell Barthe later. No use hurrying.

Merrie had taken off her blue coat and hood, and there were shiny specks of snow dust in the hair framing her face. She wore a navy skirt and a soft red angora sweater. Her dark hair rippled down to her shoulders and she shook it carelessly to free it of snow.

Adam turned away toward Barthe. The old man sat in a comfortable overstuffed chair with his feet propped up on a pillow on another chair.

"Sorry, I can't get up," he said. "It's that danged rheumatism again."

"Sorry," said Adam with genuine sympathy.

Gram was covering a pot on

Major Leagues Open Baseball Season

NATIONAL LEAGUE

Opening Games

New York at Brooklyn
St. Louis at Cincinnati
Pittsburgh at Chicago
Boston at Philadelphia

AMERICAN LEAGUE

Opening Games

Chicago at Cleveland
Detroit at St. Louis
Washington at Boston
Philadelphia at New York

The 1941 major league baseball season will open April 15. This year teams face changing personnel, as players are called into the army. Among leading players subject to call are Bob Feller, Cleveland Indians; Henry Greenberg, Detroit Tigers; John Rigney, Chicago White Sox; and Ted Williams of the Boston Red Sox.

the back of the stove. It was the bread dough she had just kneaded. It would be ready for baking in the morning.

Merrie made some tea. She poured it into tiny china cups and drew the table closer to the stove. Gram produced tiny cakes with jelly dotting the centers. Adam drank tea and nibbled cakes and talked to Gram, Gram and Merrie.

Just a little while till he finished his tea and cakes, and then he would come to the point. No use bringing it up now.

Gram was telling one of his favorite stories about the Old Gentleman.

"He was a fine one, your grandfather."

"Yes," Adam agreed. "I suppose he was."

A little later Gram produced some canned peaches in thick syrup. And then Limpy, a tiger-striped tomcat rubbed his furry body against Adam's legs and after looking into his face a moment, jumped upon his lap and pressed his head into the crook of Adam's arm.

They all laughed and Merrie explained, "He always does that when he likes a person."

Adam was flattered. He liked these people. He liked their granddaughter. (Very much, he suddenly realized.) He liked their warm, cozy kitchen, and he liked their cat.

But the estate did need money. Better to get this over with before he got to liking them too much.

Getting up from his chair, he started, "I must be getting along now. Just dropped in to tell you, Mr. Barthe, that I've been talking to Gregory about..."

And then he sneezed. Loud and long. Tears rolled from his eyes, and his face was very red. Gram was upon him immediately.

"Why Adam Hull! You're taking cold." She drew him to the stove again.

"You must drink some tea with honey before you go. And when you get home, be sure to soak your feet in hot water and rub your chest."

He drank the honeyed tea and promised to soak his feet and rub his chest. Perhaps he could return tomorrow and tell them about Gregory and the estate.

Gram and Merrie went to the door with him and Merrie walked out to the street with him. She held out her hand and he took it.

"I'm so glad you came, Mr. Hull."

And he, "Yes, I'll come again."

"Please do."

The white snow flakes on her face and hair did not escape him.

"Good-bye, Merrie." And then he went swiftly up the street.

A tiny smile played about her mouth as she looked after him.

Much later when everything was very quiet, when even the snow seemed to have softened its falling, when Gram and Gram had gone to bed in their room up under the eaves, Gram said,

"Wonder what it was Adam Hull wanted to tell you?"

And Gram,

"Couldn't have been very important. Good night, Mom."

"Good night, Pop."

Nancie F. Stadner

DO YOUR EYES BURN?

Use Murine—the proved formula of an eye specialist—containing seven safe ingredients to soothe and refresh reddened delicate membranes resulting from colds, close work, late hours, movies, wind, glare, dust. Free dropper with each bottle. At all Drug Stores.

Refresh them with...
MURINE
FOR YOUR EYES

"NEVER A DULL MOMENT," says one satisfied reader of UKRAINIAN LIFE Magazine, A Monthly for Americans of Ukrainian Descent. Brighten your life with UKRAINIAN LIFE. One dollar per year. Address: 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Odarka Kaskiw

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

(Докінчення з стор. 3)
на Десяту Головну Конвенцію У. Р. Союзу, а Івана Яць зібрав вибраний заступником делегата.
П. Лесик, секр.

ВІДДІЛ 260, ГРЕНД РЕПІДС, МІШІ.
Збори в п'ятницю, 11 квітня, в 7-й веч. Присутні всіх прийми. Маємо важні справи.
Уряд

ASSEMBLY 265, CHURCHVILLE.
N. Y. Regular meeting will be held Saturday, April 12th, 7:30 p. m., at the home of Mr. Michael Kuz. All members are requested to attend. Discussion of important matters will take place.
Secretary

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНА-
ЕМ. Партитура на фор-
тепі з текстом \$2.50
АЛЬБОМ СТРЕЛЬЦЬКИХ
ПІСЕНЬ. На фортепіан з
усіми словами 2.50
УКРАЇНСЬКІ НАЦІО-
НАЛЬНІ ТАНЦІ. На фор-
тепіан 2.00
UKRAINIAN BAZAAR
2248 Grayling Avenue
Detroit, Mich.

ПЕРШИЙ
НАРОДНИЙ ПОГРЕБНИК
на Філадельфію й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
Cor. Franklin & Brown Sts.,
Philadelphia, Pa.
Tel.: Market 1320

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

THOUSANDS ACCLAIM OLD QUAKER AS THE WHISKEY FOR EASTER HOLIDAYS

Кожний може дозволити собі на свя-
тити знамениту горілку кожного року!
Великдень є святом радості, а в цьому році це свято буде ще
більше радісним, бо люде почува-
ються щасливими, що в цей час жи-
вуть в Америці. Більше радості буде
гостити в себе приятелів і кравців.
А при такій нагоді вони будуть зус-
трічати своїх приятелів до-
брою горілкою.

Нема гріду вибрати для того до-
брою горілку. Тисячі американців, що
розуміються на горілках, купують
знамениту Олд Квейкер, бо знають, що
ци горілка має добрий смак, запах і
високу якість. Але знають, яка це
знаменита горілка, дехто безпастан-
но лабоується, що Олд Квейкер мо-
же бути за дорогою горілку для цього
Тому кожному буде приємно до-
датись, що продвенти Олд Квейкер
рішили держати ціни цієї горілки на
низькими, як це ліни можливо, щоб
кожний, хто захоче, міг її пити. Не-
вже горді з свого клана, який ка-
же: "Не мусите бути багаті, щоб пини
добру горілку Олд Квейкер." А на-
слідок такий, що, хоча горілка Олд
Квейкер має таку високу якість, що
її можна подати найблизь виба-
дним гостям, то при тому вона на-
ка дешева, що кожного стати на не-
щоб зробити її своїм щоденним на-
питком! (Огол.)

ПРИЙДІТЬ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКІ З УКРАЇН- СЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі нові
вповні підновлені УЖИВАНІ АВТО-
МОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТО-
МОБІЛІ І ТРОКІ на наших простор-
ах поділя, але так само НАВІЛІШНІ
УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом
у наших складі уживаних машин.
Не звужаючи на низькі ціни, продаємо
кожний НЮАРК МОТОР АВТОМО-
БІЛІ І ТРОК з нашою

БЕЗУМОВНОЮ
ГАРАНТІЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕВ
NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці
PLYMOUTH * * * DE SOTO
INTERNATIONAL TRUCKS
432-442 South Orange Avenue
Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252
Питайте за Мирославом Вакуліським

ФУТРА МИХАЙЛА ТУРАНСЬКОГО SPRING IS HERE

Be prepared to greet the Easter Holidays with your new ensemble topped off with an elegant looking Fur Scarf, Cape or Jacket.

We have on hand a variety of Fur Scarfs, Capes and Jackets in all types of furs. Exclusive but priced within your budget. No extra charge for Jackets made to your individual measurements or style.

Come in now to be prepared to step
out dressed for the Spring Parade.

Michael Turansky

350 7th Avenue New York, N. Y.

Between 29 & 30 Sts., 16th Floor
Lackawanna 4-0973

Daily to 6 P. M.

Saturday to 3 P. M.

THE PEOPLE'S FORUM

Opinions printed here are the authors'.

YOUTH AND DEMOCRACY

The challenging queries many people raise in appeals to youth to give vent to their opinions makes it imperative to stop floundering and groping in unwritten thoughts in order to offer some kind of an answer to our seemingly stagnant reactions to democracy. Don't point with wonder at the stagnancy. Actually youth is suffering more from this dilemma than you can know.

For youth to be possessed of genuine enthusiasm it must necessarily be enveloped with a sense of rebellion, and I don't mean mob rebellion, but a rebellion which comes through being disgusted with present conditions in our society and which inspires it with a keen desire to realize at least part of its ambitions.

To my mind there comes a recollection of my high school days. The high school boasted of this motto, "We strive for better things." Curiously enough, the principal had the habit of nipping any reformer in the bud. "Some of you people think that you're going to

change the school. Well, believe me, the school will break you before you try." The school never distinguished itself in any way; it was lifeless. And now, this same principal, retired, without shame stands before a microphone and says, "We appeal to your charitable kindness to donate something to the soldiers' comfort." To him it is logic that the soldier who lays down his life should depend upon our charitable kindness.

Present-day democracy offers as much enthusiasm as that school. Democracy is the "good parent" that holds youth in narrow propriety and pounces on any sign of audacity on the part of the youth. Democracy has never really been interested in youth. Witness the lukewarm attempts at youth projects leading nowhere and from which the authorities were fortunately relieved by a war.

Thanks to Communism and Fascism, no youth dare breathe any thoughts of actual reform. He is branded when he opens his mouth. What can youth do except be dumbly recruited to fight Hitler? You know yourself that there are many youth

meetings and conventions and that democracy is lauded to the skies. They are flat, you say? But then what prayers and praises aren't flat when a lifeless god is worshipped? You say conditions are so and so in Germany, Italy, Russia, etc., very, very bad. But what about here? Isn't it as criminal not to progress?

Only an unhealthy system could produce so many beggars begging for so many causes; a horde of money-starved young people which gorges upon the work created by armament production; and people going money mad and wishing for a prolonged war.

What guarantee is there that this war will bring into effect what people believe they are fighting for? Wars have never brought permanent justice. One war is the father of another, but we choose to forget this in war time. No one has written a book on power politics that stirs creative imagination. Only fanatics are zealous enough to die in a massacre.

What noble things can be expected when the root is decaying? The stench will even be worse when the blood of our generation will flow over it.